

Бр: 10-54 X

Скопје:

Врз основа на член 10 и член 15 став (3) од Законот за контрола на државната помош (“Службен весник на Република Македонија” бр.145/10) и член 28 став (5) од Законот за заштита на конкуренцијата (“Службен весник на Република Македонија” бр. 145/10, 136/11, 41/14, 53/16 и 83/18), Комисијата за заштита на конкуренцијата, постапувајќи по Известувањето за планирано доделување на помош бр. 11-6418/2 од 07.08.2024 година (Наш бр. 10-54 од 13.08.2024 година) поднесено од страна на Владата на Република Северна Македонија како давател на државна помош, застапувана од Генералниот Секретаријат на Владата за доделување на планирана хоризонтална помош на Друштвото за производство, трговија и услуги Брејнчајлд Продукција ДОО Битола, на седницата одржана на 23.09.2024 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

Комисијата за заштита на конкуренцијата при испитување на Известувањето за планирано доделување на помош 09-8963/1 од 30.08.2023 година (Наш бр. 10-133 од 30.08.2023 година), поднесено во име на Владата на Република Северна Македонија, застапувана преку Генералниот секретаријат на Владата за проект за индустриско истражување на Друштвото за производство, трговија и услуги Брејнчајлд Продукција ДОО Битола со седиште на адреса Бурса бр. 57, Битола како корисник на државната помош, утврди дека мерката:

Исплата во форма на готовински грант во висина од 50% од износот на оправданите инвестициски трошоци, но не повеќе од 1.000.000 евра во денарска противвредност, на годишно ниво, во период од 5 години од датумот на почеток на инвестицискиот проект

претставува **државна помош** во смисла на член 5 од Законот за контрола на државната помош. Ваквата мерка е наменета за поддржување на реализација на инвестицискиот проект за производство на друг технички и индустриски текстил и претставува **хоризонтална помош** како индивидуална помош согласно член 4 став (1) точка 2 и точка 14 од Законот за контрола на државната помош, при што доделувањето на истата е дозволено.

Доделувањето на државна помош е дозволено само под услов ако корисникот на помошта инвестира износ не помал од 2.500.000 евра во денарска противвредност како оправдани инвестициски трошоци за проектот за индустриско истражување за добивање на опрема за спортови на вода и на ветер до датумот на завршување на инвестицискиот проект.

Интензитетот на хоризонталната државна помош за истражувачкиот проект нема да надминува 50% од потврдените оправданите трошоци за индустриско истражување реализирани до датумот на завршување на инвестицискиот проект, но не повеќе од 1.000.000 евра во денарска противвредност, на годишно ниво, во период од 5 години од датумот на почеток на инвестицискиот проект.

Во случај добиениот износ на државна помош да биде во висина над максималниот интензитет од 50% од износот на потврдените оправдани инвестициски трошоци или во висина повеќе од 1.000.000 евра на годишно ниво во период од 5 години од датумот на почеток на инвестицискиот проект, корисникот на државната помош ќе треба веднаш да ја врати разликата согласно законските прописи на Република Северна Македонија.

Образложение

Согласно член 10 од Законот за контрола на државната помош, Комисијата за заштита на конкуренцијата (во натамошниот текст: КЗК) е надлежна за оцена и надзор на секој облик на поддршка, односно дали истата претставува државна помош во смисла на Законот за контрола на државната помош.

Секој давател на државната помош (дефиниран во член 6 став (1) од Законот за контрола на државната помош) е должен, според член 13 став (1) од Законот за контрола на државната помош, до КЗК да достави известување за секој план за доделување на нова или промена на постојната државна помош, без оглед дали истата се доделува како индивидуална помош или како шема на помош.

Постапувајќи во согласност со обврската за известување, во име на Владата на Република Северна Македонија, како давател на државната помош, Кабинетот на заменикот на претседателот на Владата задолжен за економски прашања, координација со економските ресори и инвестиции достави Известување за планирано доделување на помош бр. 10-54 од 29.02.2024 година (во натамошниот текст: известување) со Предлог договор (непотпишан) за доделување на државна помош на Друштвото за производство, трговија и услуги Брејнчајлд Продукција ДОО Битола (во натамошниот текст: Предлог договор), Писмо за намери со бр. 09-2733/1 од 23.02.2024 година, и Деловен план бр. 09-2733/2 од 23.02.2024 година.

На 23.07 2024 година КЗК со допис бр. 10-54 достави до Владата на Република Северна Македонија Барање за дополнување на известувањето за планирано доделување на државна помош бр. 09-2857/1 од 28.02.2024 година на Друштвото за производство, трговија и услуги Брејнчајлд Продукција ДОО Битола (во натамошниот текст: Брејнчајлд Продукција ДОО Битола).

Дополнително, на 13.08.2024 година Владата на Република Северна Македонија, како давател на државната помош, преку Генералниот секретаријат на Владата достави дополна и ново Известување под бр. 10-54. Со оглед на фактот дека поднесеното известување ги содржи потребните податоци за оценка на помошта согласно член 14 став (1) од Законот за контрола на државната помош, како ден на прием на уредно известување се смета 13.08.2024 година.

КЗК во законски предвидениот рок го испита доставеното известување како и Предлог договорот и ја утврди следната фактичка состојба:

- **Давател на државна помош е: Владата на Република Северна Македонија, претставувана и застапувана од страна на Генералниот секретар на Владата;**
- **Корисник на државната помош е:** Брејнчајлд Продукција ДОО Битола со седиште на адреса Бурса 57, Битола;
- **Правен основ за доделување на државната помош** претставува Предлог договор (непотпишан) за доделување на државна помош на Друштвото за производство на технички текстил Брејнчајлд Продукција ДОО Битола (во натамошниот текст: Предлог договор).

За да се утврди дали една мерка преземена од страна на давателот на државната помош претставува државна помош, се оценува дали се исполнети на кумулативен начин четирите следни критериуми:

- Таквата мерка да опфаќа трансфер на државни средства;
- Да биде селективна;
- Да претставува економска поволност за примателот и
- Да има влијание врз конкуренцијата и трговијата

Оттука, при испитување на мерките содржани во доставените известувања, КЗК ја анализираше од аспект на тоа дали истата ги исполнува горенаведените четири кумулативни критериуми. При ваквата анализа КЗК утврди дека:

Мерката Исплата во форма на готовински грант во висина од 50% од износот на оправданите инвестициски трошоци, но не повеќе од 1.000.000 евра во денарска противвредност, на годишно ниво, во период од 5 години од датумот на почеток на инвестицискиот проект претставува државна помош, во смисла на член 5 од Законот за контрола на државната помош заради фактот што истата ги исполнува следните кумулативни услови:

-Таквата мерка опфаќа трансфер на државни средства заради фактот што средствата се доделуваат од Буџетот на Владата на Република Северна Македонија на Брејнчајлд Продукција ДОО Битола;

-Селективноста на мерката се гледа во фактот што помошта е наменета само за едно конкретно претпријатие – Брејнчајлд Продукција ДОО Битола, поради што доаѓа до

нарушување на балансот помеѓу претпријатието и неговите конкуренти. Имено, селективноста на мерката се гледа и во фактот, дека со доделувањето на државната помош на едно претпријатие, во конкретниот случај – Брејнчајлд Продукција ДОО Битола, се ставаат во незавидна положба преостанатите претпријатија кои постојат и делуваат на истиот пазар – специјализирани дизајнерски дејности. Доделувањето на оваа помош на конкретното претпријатие – Брејнчајлд Продукција ДОО Битола, претставува доделување на државна помош поврзана со инвестициските трошоци, а кои во нормални пазарни услови Брејнчајлд Продукција ДОО Битола би ги издвоило од сопствени ресурси за покривање на трошоците. На овој начин, со доделувањето на државната помош за оваа мерка, претпријатието Брејнчајлд Продукција ДОО Битола се наоѓа во селективна положба, со оглед на фактот дека овие средства може да ги искористи на негов најисплатлив начин, а со цел постигнување на поголем профит;

-Економската поволност за корисникот се гледа во фаворизирање на конкретно претпријатие – Брејнчајлд Продукција ДОО Битола при специјализирани дизајнерски дејности, која што поволност ова претпријатие нема да ја има во нормални пазарни и бизнис услови;

-Таквата помош има или може да има влијание врз конкуренцијата и трговијата. Имено, од доделувањето на оваа мерка јасно се гледа дека корисникот е инволвиран во економска активност и дека оперира на пазарот во кој делуваат и други конкуренти, со што се нарушува или може да се наруши конкуренцијата преку овозможување на економска предност на конкретното претпријатие – Брејнчајлд Продукција ДОО Битола.

КЗК исто така утврди дека горенаведената мерка претставува **хоризонтална помош како индивидуална помош согласно член 4 став (1) точка 2 и точка 14 од Законот за контрола на државната помош**, бидејќи не е државна помош која се доделува врз основа на шема на помош, а е со обврска за дополнително одобрување од страна на КЗК.

КЗК при оценка на дозволеноста на доделувањето на помошта утврдува дали доделувањето на помошта се врши согласно Уредбата за утврдување на условите и постапката за доделување на хоризонтална помош („Службен весник на Република Македонија“ бр. 03/14).

Корисникот на помошта ќе се стекне со право на исплата на државна помош за проект за индустриско истражување, од давателот на помошта како хоризонтална помош, со цел развивање на нови техники за тестирање сопствени репро материјали кои ќе бидат флексибилни, издржливи и со најдобра цена за понудените карактеристики, поедноставување на истражувачкиот процес и континуирано истражување и развој, како би се пронашла најдобрата комбинација на материјали и карактеристики на истите, кои би биле најпогодни за понатамошна обработка и доработка во процесот на производството на опремата за спортови на вода и на ветер. Во тој процес ќе се истражува начинот на поврзување на овие материјали со најразлични начини како би се добила цврстина, еластичност и флексибилност на добиениот производ. Корисникот на помошта се обврзува резултатите од истражувањето да ги сподели со македонската научна јавност и индустријата, на начин и во обем претставено во Деловниот план и согласно позитивната меѓународна пракса за овој тип на истражувања.

Износот на државната помош за индустриско истражување во форма на готовински грант нема да надмине 50% од вкупните оправдани трошоци за индустриско истражување, а најмногу до 1.000.000 евра, која ќе биде исплатена на годишно ниво, во период од 5 години од датумот на започнување на инвестицискиот проект, под услов корисникот на помошта да инвестира износ не помал од 2.500.000 евра во денарска противвредност како оправдани инвестициски трошоци за проектот за индустриско истражување за добивање на опрема за спортови на вода и на ветер до датумот на завршување на инвестицискиот проект.

Државната помош ќе се добие со поднесување на барање за исплата до давателот на помошта, во рок од 60 дена по завршување на ревизијата на годишните финансиски извештаи за претходната година. Потребните документи кои корисникот треба да ги поднесе кон барањето за исплата се дефинирани во член 4 од Предлог договорот за државна помош.

Доколку корисникот на помошта не го реализира износот на оправдани инвестициски трошоци од најмалку 2.500.000 евра во денарска противвредност до датумот на завршување на инвестицискиот проект, обврзан е да го врати целиот износ на државна помош добиен според Предлог договорот за државна помош, заедно со казнена каматна стапка пресметана согласно македонските закони и прописи, за периодот почнувајќи од првата направена исплата, до моментот кога корисникот ќе го врати вкупниот добиен износ.

Брејнчајлд Продукција ДОО Битола ќе финансира 25% од оправданите инвестициски трошоци за вториот инвестициски проект од сопствени извори или од трета страна во форма која не претставува државна помош.

Заради горенаведеното, КЗК одлучи како во диспозитивот на ова Решение.

Правна поука: Против ова Решение може да се поднесе тужба за поведување на управен спор во рок од 30 дена од денот на приемот на решението, согласно член 26 од Законот за контрола на државната помош. Тужбата не го одлага извршувањето на Решението, освен во случај кога Комисијата за заштита на конкуренцијата ќе наложи враќање на незаконската или злоупотребената државна помош чие доделување не е дозволено.

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА
ПРЕТСЕДАТЕЛ
Ана Николоска